

90 LET S VÁMI

Úvodní slovo

Peter Duhan

generální ředitel Českého rozhlasu

Tomáš Ratiborský

předseda Rady Českého rozhlasu

Akce věnované oslavám 90. výročí

Den otevřených dveří Českého rozhlasu

18. května od 9.00 do 17.00 v sídle Českého rozhlasu Praha a regionech

Slavnostní večer v Divadle na Vinohradech

19. května, Divadlo na Vinohradech

Vigilie

18. května od 20.00 katedrála sv. Víta na Pražském hradě

Výstava 90 let s vámi

1.–23. června výstavní projekt v ulicích Prahy | Vernisáž 3. června v budově Českého rozhlasu

Speciální projekty

Rádio Retro

6.–18. května na webových stránkách rozhlas.cz | 90.rozhlas.cz | Play.cz

90 statečných

48 hodin nepřetržitého moderování | 18.–20. května na Václavském náměstí v Praze

Příběh rozhlasu

www.pribehrozhlasu.cz

99 významných tvůrců rozhlasových dokumentů

Knihu vydává Radioservis

Slavíme výročí a pokračujeme v modernizaci

V sobotu 18. května večer ve 20 hodin 15 minut uplyne 90 let od chvíle, kdy bylo v pražských Kbelích zahájeno pravidelné rozhlasové vysílání pro území tehdejšího Československa. Velmi skromně, ze zapůjčeného plátěného skautského stanu, několik minut slova a hudby.

Jednomu z největších technických vynálezů minulého století však stačilo jen pár let na to, aby se z pouťové atrakce stal neodmyslitelnou součástí lidského života. Umění, věda, zábava, sport a mnoho dalšího se náhle ocitlo přímo u posluchačů, v jejich domovech. Najednou to vše bylo přístupno všem bez rozdílu věku, pohlaví, zdravotního stavu či majetku. Přímý přenos koncertu či slavnostní mše bylo slyšet i v nejzapadlejší vesnici. Statisíce posluchačů měly možnost poslouchat jazykové kurzy či přednášky z nejrůznějších vědních oborů. Bez nadsázky lze říci, že rozhlas přinesl největší rozvoj masového vzdělávání i zábavy v historii vůbec.

Přinesl vzdělání v podobě přednášek, přinesl i vysoce kvalitní pořady umělecké – přímé přenosy oper, koncertů. Vytvořil zcela nové druhy uměleckých žánrů. Za všechny jmenujme alespoň jeden – rozhlasová hra. Je to dodnes jeden z nejoblíbenějších rozhlasových tvarů, který byl úspěšný ve všech historických obdobích.

Rozhlas dal milionům lidí možnost vzdělávat se a bavit se. Dal hercům možnost nového způsobu práce, vědcům možnost prezentovat své výsledky, hudebníkům příležitost seznámit posluchače s různými hudebními žánry apod.

V dnešní době má rozhlas velkou konkurenci – televizi, internet, mnoho tištěných i elektronických médií. Jsem velmi rád, že i přesto má na mediálním trhu stále svoje pevné místo.

K tomu, aby si svoji pozici udržel, však musíme i v tomto slavnostním jubilejním roce pokračovat v nutných změnách, které jsme začali již vloni. Řada věcí se povedla. Máme vybudovaný nový newsroom, začaly vysílat nové stanice Český rozhlas Plus a Rádio Junior, máme nový logotyp a zcela novou grafiku celého vizuálního stylu, velká studia jsou ve zkušebním provozu, před dokončením je největší „plener“ – studio se speciálními akustickými obklady, které nedovolují jakýkoliv dozvuk. Probíhá restrukturalizace organizační struktury i všech procesů. Na dalších projektech pracujeme.

Všemi silami se snažíme utvrzovat a rozšiřovat veřejnou službu Českého rozhlasu. Usilujeme o to,

aby si v nabídce našich stanic vybral opravdu každý. Držíme krok se světovými tendry, prosazujeme nové moderní technologie.

Devadesátiletá poctivá práce našich předchůdců je pro nás velkým závazkem. Stejně jako oni se vždy snažili o co nejlepší zpravodajské pokrytí všech světových i domácích událostí, o co nejširší programovou nabídku, i my jsme dnes u všeho dění a zprostředkováváme ho našim posluchačům. I dnes platí to, že rozhlasové vysílání je určeno všem bez výjimky, bez rozdílu věku, pohlaví, zdravotního stavu či majetku.

Chtěl bych u příležitosti letošního kulatého rozhlasového výročí poděkovat všem, kteří vysílání připravovali a připravují, všem, kteří jej poslouchali a poslouchají. Českému rozhlasu do dalších let jen a jen to nejlepší.

Peter Duhan
generální ředitel Českého rozhlasu

Český rozhlas oslaví 90 let

Jen těžko lze uvěřit, že rozhlasové vysílání bylo před 90 lety ještě zcela neznámou věcí. Když se 18. května roku 1923 v éteru ozvala slova „Haló, haló, zde vysílací stanice Radiojournal ve Kbelích u Prahy...“, jen málokdo si dovedl představit, jak dlouhou a pestrou budoucnost před sebou právě vzniklé médium má.

Z malé stanice se v průběhu oněch devadesáti let vyvinulo moderní veřejnoprávní médium. Začínalo s několika hodinami živého vysílání. V loňském roce Český rozhlas pro své posluchače připravil více než 176 tisíc hodin nejrůznějších pořadů.

Již 21 let s Českým rozhlasem sdílí osud i Rada Českého rozhlasu. Když se doktor Zdeněk Susa v únoru roku 1992 stal jejím prvním předsedou, jistě netušil, jak moc bouřlivá budou následující léta pro rozhlasové vysílání. Byl svědkem zahájení vysílání privátních stanic, rozdělení Československého rozhlasu na Český a Slovenský a řady dalších změn.

V období změn se nacházíme i dnes. Současní členové rady jsou svědky například vzniku nové stanice mluveného slova – Českého rozhlasu Plus nebo stanice pro děti – Rádía Junior, dokončení rekonstrukce rozhlasového areálu na Vinohradech a v neposlední řadě zásadní reorganizace.

Pevně věřím, že vše proběhne podle plánu a záměrů vedení rozhlasu a že se Českému rozhlasu bude dařit i v letech příštích. Rád bych poděkoval všem bývalým i současným členům Rady, všem bývalým i současným zaměstnancům rozhlasu i všem spolupracovníkům za skvělou práci, kterou odvedli a odvádějí. Českému rozhlasu přeji hodně dobrých pořadů a věrných posluchačů do dalších let.

Tomáš Ratiborský
předseda Rady Českého rozhlasu

Den otevřených dveří v Českém rozhlase

Český rozhlas i letos otevře své dveře v komplexu budov Vinohradská – Římská v Praze 2. V sobotu 18. května od 9.00 do 17.00 hodin budou rozhlasovou budovou procházet skupinky návštěvníků s průvodcem, který jim podá odborný výklad o historii i současnosti rozhlasového vysílání i rozhlasové budovy.

Pro všechny je připravena prohlídka vysílacích studií, setkání s lidmi, kteří vysílání připravují a řada koncertů i doprovodných programů. Před budovou Českého rozhlasu se návštěvníci budou moci seznámit s prací přenosových vozů ČRo.

Ukázku živého vysílání chystá Dvojka Českého rozhlasu. Pod názvem Šťastnou cestu se SEMAFORem je připraven den zábavy a zajímavých setkání.

Ukázky vysílání stanic Vltava, D-dur, Jazz a prezentaci Detektivek na Vltavě připravuje Český rozhlas Vltava. Radiožurnál představí nejen nový newsroom, ale připravuje i setkání se známými moderátory Jiřím Chumem, Janem Pokorným a Hankou Šánělovou.

V rámci Dne otevřených dveří se uskuteční i prezentace nové stanice mluveného slova Český rozhlas Plus.

Nejmladší návštěvníky určitě zaujme Rádio Junior a ty o trochu starší Radio Wave. Bude možno se seznámit i s Nadačním fondem ČRo s projektem Světluška. V závěru prohlídky bude návštěvníkům umožněno nahlédnout do největšího studia Českého rozhlasu S1, které je právě těsně před dokončením rekonstrukce a probíhá v něm zkušební provoz.

V hale na Vinohradské ulici 12 bude po celý den hrát hudba. Od 10 hodin vystoupí Zora Jandová, v 11 hodin se můžete těšit na Janu Chládkovou. Odpoledne bude patřit finalistům soutěže Česko zpívá Lence Švestkové, Magdaleně Moudré, Petře Švancarové, Lucii Hajné a Davidu Piňosovi. Zbytek dne bude v rytmu lidových písní. K poslechu i zpěvu zahraje čtveřice dudáků Pracharanda a cimbálová muzika souboru Čtyřlístek Nové Strašecí.

Až do 18.00 hodin bude otevřena prodejna Radioservis na Vinohradské 12, ve které budou mít rozhlasoví návštěvníci speciální slevy.

Vstup na prohlídku je z Římské ulice 13, Praha 2. Den otevřených dveří se současně koná i ve většině regionálních stanic Českého rozhlasu. Všechny doprovodné programy a autogramiády je možno shlédnout i bez prohlídky rozhlasu. Vstup je zdarma.

Slavnostní večer v Divadle na Vinohradech

Český rozhlas připravil pro své posluchače a širokou veřejnost slavnostní hudebně – zábavní večer v Divadle na Vinohradech, který svým pojetím přiblíží nejen zajímavé momenty z historie vysílání tohoto média. V neděli 19. května 2013 od 20.00 hod. vás přivítají a večerem provedou moderátoři Českého rozhlasu Martina Kociánová a Vladimír Kroc.

Během večera se představí publiku herci nejen z Vinohradského divadla – Hana Maciušková, Viktor Preiss, Jana Štěpánková, Petr Rychlý, Barbora Poláková nebo Otakar Brousek st. Pod vedením Vladimíra Valoviče zahráje swingová hudba Rozhlasového Big Bandu Gustava Broma a jako hudební hosté vystoupí Aneta Langerová, Eva Pilarová, Martin Chodúr nebo Petra Janů. V průběhu večera předá generální ředitel Českého rozhlasu Peter Duhan ceny významným osobnostem za dlouhodobý přínos Českému rozhlasu.

Koncept slavnostního večera připravil významný divadelní dramatik a vysokoškolský profesor Jan Vedral, vedení režie se pak ujala mladá talentovaná režisérka Natálie Deáková. Vstupenky na slavnostní večer v Divadle na Vinohradech jsou pro zájemce k zakoupení na pokladně divadla, nám. Míru 7, Praha 2.

Přímý přenos večera si mohou posluchači naladit na stanici ČRo Dvojka a na všech regionálních stanicích, sledovat pak vše mohou díky online přenosu na webu www.rozhlas.cz/portal a na www.youtube.com/ceskyrozhlas.

Bohoslužba s tématem služby médií k 90. výročí Českého rozhlasu

V sobotu 18. května, v předvečer církevní slavnosti Soslání Ducha svatého (Letnic), bude kardinál Dominik Duka předsedat v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha na Pražském hradě ekumenické modlitební vigilii. Jejím tématem bude služba médií při příležitosti 90. výročí zahájení pravidelného rozhlasového vysílání. Spolu s kardinálem Dukou se bohoslužby zúčastní i zástupci dalších křesťanských církví.

Byla to také sobota 18. května, ovšem v roce 1923, kdy se ve 20 hodin 15 minut ze stanu v Praze – Kbelích ozvalo první „Haló, haló“. Od tohoto okamžiku se píše příběh instituce, která zrcadlí a dokumentuje dějiny naší země.

Při této ekumenické vigilii si chceme symbolicky připomenout okamžiky, kdy rozhlas stál na straně národa, pravdy a svobody, ale i okamžiky temné, kdy se ve dvou obdobích totalit stal nástrojem mocných. A byly to právě rozhlasové vlny, které se v nejtěžších obdobích staly nositelem životně důležitých informací pro obyvatelstvo českých zemí a Slovenska.

Ve chvíli, kdy domácí rozhlas ztratil možnost svobodně vysílat, okamžitě se našli lidé, kteří začali vysílat ze zahraničí. Během 2. světové války se „Volá Londýn“ stalo synonymem svobody. V období železné opony nastoupila především Svobodná Evropa a později i další stanice, kde působili čeští novináři. Při bohoslužbě

chceme poděkovat za všechny občany naší země, kteří spolu s rozhlasem bojovali za svobodu a zvláště za ty, kteří přinesli oběť vlastního života.

Ekumenickou bohoslužbu hudebně doprovodí sbor BABUREZA se sbormistryní Miloslavou Vítkovou. Zaznějí skladby Felixe Mendelssohna-Bartholdyho: Laudate pueri Dominum, Henryho Badingse: Kyrie eleison, Vyitautase Miškinise: Ave Regina Coelorum a hymnus Veni Creator Spiritus.

Výstava v ulicích Prahy

Český rozhlas slaví 90. výročí začátků svého pravidelného vysílání. Za ta léta byl svědkem běhu našich dějin a mnohdy sehrál významnou roli v jejich zásadních momentech. Unikátní výstava v ulicích Prahy prostřednictvím fotografií, textů a svědectví nabídne průřez historickými milníky 20. století pohledem Českého rozhlasu.

Výstavu Český rozhlas připravil ve spolupráci s Post Bellum a Filosofickou fakultou University Karlovy, pod záštitou Magistrátu hlavního města Prahy a s příspěvím Národního muzea.

Výstava zpracovává dvanáct významných událostí dějin naší země, k vidění bude na 12 místech, v 10 lokalitách historického centra Prahy. Ke každému měsíci v roce náleží jedna událost.

Leden, umístěný v Karolinu, se věnuje osobnosti Jana Palacha.

Únor, věnovaný únoru roku 1948, se umístěním setkává s událostmi srpna, tedy srpna 1968, a října – roku 1918 v interpretačních proměnách. Všechny tyto tři události budou umístěné v prostorách před historickou budovou Národního muzea.

Březen hovoří o vyhlášení protektorátu v roce 1939, bude na Hradčanském náměstí.

Dubnu připadá rok 1958 a tedy výstava Expo58. Výstavní systém bude umístěn v Letenských sadech,

přímo u budovy Havas Worldwide Prague / EXPO 58.

Květen roku 1945 dostane patřičný prostor přímo v budově Českého rozhlasu ve Vinohradské 12 v Praze 2.

Červen se věnuje sletům a spartakiádám – díky podpoře Sokola bude umístěn u Tyršova muzea.

Červenec na Kampě porovná povodně, které naši zemi zasáhly v letech 1997, 2002 a 2005, které ovlivnily mimo jiné také způsob fungování Českého rozhlasu při obdobných výjimečných událostech.

Mnichovu v září 1938 bude dán prostor u Rudolfiny, listopadu 1989 na piazzetě Národního divadla.

Co do pořadí poslední části výstavy se budou věnovat rozdělení ČSFR v prosinci roku 1992. K vidění budou u Nové budovy Národního muzea.

Výstava se bude konat v období od 1. do 23. června. Slavnostně zahájena bude ve Studiu 1 v budově Českého rozhlasu Vinohradská 12 v pondělí 3. června 2013. Na vernisáži se jako hosté představí Vladimír Mišík&ČDG a smyčcové kvarteto Epoque quartet.

K výstavě se pojí soutěž, ve které se hraje o pěkné ceny. K účasti je potřeba obejít všechny výstavní panely, ze kterých se zájemci dozví, jak pokračovat. Pro začátek tedy stačí naplánovat si trasu po výstavních místech – bude to taková procházka Prahou nabitá historií a zajímavostmi z několika různých pohledů. Více k výstavě i soutěži nabídne web 90.rozhlas.cz

Rádio Retro

Český rozhlas připravil speciální programový projekt – čtyřadvacetihodinové vysílání, které bude možno poslouchat ve streamu na webových stránkách.

Cílem Rádía Retro je zpřístupnit to nejatraktivnější z rozhlasového archivu v plné délce ve formě speciálního „jednodenního rádia“. Podstatné je, že se nejedná o pouhý stream-webcast archivních pořadů, nýbrž o rádio, neboť jednotlivé bloky provází a komentuje moderátorská dvojice Jan Pokorný a Jaromír Ostrý, kteří posluchačům dodávají vedle základních informací rovněž humor a nadhled současníka.

Do tohoto speciálního jednodenního vysílání jsou zařazeny legendární rozhlasové pořady a relace jako „A léta běží, vážení“, „Meteor“, „Zpráva o stavu vody na českých tocích“, „Jak se máte, Vondrovi“, „Hovory v Lánech“, „Mikrofórum“ a řada dalších. Speciální internetový stream Rádía Retro nabídne například i sportovní přenos z roku 1959 nebo reportáž, při které se redaktorka musela spustit do komína. Podtitulem vysílání je „90 let ve 24 hodinách“.

24 hodinová smyčka respektuje typické časy vysílání jednotlivých pořadů. Projekt je koncipován tak, aby mohl oslovit jak typické posluchače ČRo, tak zejména mladší neposluchače (zajímavá rarita – retro).

Smyčku bude možno poslouchat od 6. do 18. května na webových stránkách rozhlas.cz, 90.rozhlas.cz a Play.cz

Vybrané audioklipy „Jan Werich o špionáži, kontrašpionáži a myšlení“ a „Stav vody v 7 hodin ráno“ lze spustit na www.youtube.com/ceskyrozhlas

 Rádio Retro
Český rozhlas

90 statečných

Český rozhlas pořádá při příležitosti 90. výročí zahájení rozhlasového vysílání velmi odvážný pokus o zápis do České knihy rekordů, v rámci kterého bude moderátorská dvojice oblíbených redaktorů Lucie Výborná – Jan Pokorný vést nepřetržitý tok rozhovorů s významnými osobnostmi českého kulturního a společenského života. ALE pozor: každý z rozhovorů bude trvat minimálně půl hodiny a těch rozhovorů bude (protože jde o 90. výročí rozhlasu v Čechách) – 90! Takže to celé bude trvat 2 dny! A to bez přestávky! – jinými slovy: Tato nejdelší série rozhovorů v rozhlasovém éteru nebude ani jednou přerušena písničkou, jiným hudebním vstupem či jakýmkoliv druhem programu.

A dokonce bude vše probíhat tak, že i Vy se budete moci na vlastní oči přesvědčit o tom, jak tenhle maratón probíhá. Je třeba si ovšem udělat výlet do Prahy! Vše bude probíhat v proskleném rozhlasovém studiu, které bude od soboty 18. května do pondělka 20. května stát na Václavském náměstí. Všechny rozhovory budou pod dohledem komisařů z pelhřimovské Agentury Dobrý den odvysílány v přímém přenosu na webových stránkách Českého rozhlasu prostřednictvím speciálního zvukového streamu (tedy jednorázového internetového rádia, které Český rozhlas spustí na dobu 48 hodin právě u příležitosti svých 90. narozenin).

Celá akce bude zahájena 18. května 2013 ve 20.15 tedy přesně na okamžik 90 let poté, co bylo v Praze Kbelích spuštěno první pravidelné rozhlasové vysílání na našem území.

Sledujte Radiožurnál a www.rozhlas.cz/90statecných.

Příběh Rozhlasu

Český rozhlas připravil nový webový projekt „Příběh Rozhlasu“ mapující fascinující historii i moderní současnost rozhlasového vysílání.

Na microsite www.pribehrozhlasu.cz může návštěvník projít tři základní sekce.

Tenkrát v Rozhlase reprezentuje historii rozhlasu a společnosti od roku 1923 do roku 2013. Uživatel se může pohybovat po časové ose, na které je v jednotlivých letech umístěno na 500 dobových dokumentů. Krátké perexy, fotografie a hlavně audio záznamy představují události tak, jak o nich informoval Československý, protektorátní, opět Československý a nakonec Český rozhlas.

Jak se dělá vysílání – rozhlasové vysílání a jeho přípravu představuje sekce založená hlavně na vizuálních prvcích. Základ tvoří „3D fotografie“, tzv. paralaxy, které doplňují videa a fotogalerie. Návštěvník microsite může nahlédnout do zákulisí rozhlasové práce v newsroomu, natáčení rozhlasové hry v činoherním studiu, reportážního vysílání z terénu nebo vystoupení Symfonického orchestru Českého rozhlasu.

Sekce 89+1 odhalení odkrývá hlavní oblasti rozhlasové tvorby po obsahové a žánrové stránce. Návštěvník webu se může seznámit s devadesáti zajímavostmi, kuriozitami či popisy dramatických chvil, kterými rozhlasové vysílání během své devadesátileté historie procházelo.

Český rozhlas vydává knihu 99 významných tvůrců rozhlasových dokumentů

Český rozhlas připravil společně se Sdružením pro rozhlasovou tvorbu další ze série unikátních knih mapujících rozhlasovou historii.

Po publikacích *Od mikrofonu k posluchačům* a *99 významných uměleckých osobností rozhlasu* vychází ojedinelý a dosud nikdy nezpracovaný průřez rozhlasovou dokumentární tvorbou nazvaný *99 významných tvůrců rozhlasových dokumentů*. Kniha, jejíž slavnostní křest proběhne na veletrhu Svět knihy v neděli 19. května, zachycuje osobnosti rozhlasové historie i současnosti, které se věnovaly a věnují především rozhlasovému dokumentu, naučnému pásmu, feature, umělecké reportáži a příbuzným žánrům. Kniha vychází u vydavatelství Radioservis.

Trilogie představuje dosud nejpodrobnější a nejsoustavnější prezentaci historie rozhlasu na území někdejšího Československa:

Od mikrofonu k posluchačům (2003)

Již v době vzniku této publikace bylo zřejmé, že půjde o základní kámen. K rozhlasové historiografii přispěla skupina autorů soustředěných kolem SRTu i o pět let později.

99 významných uměleckých osobností rozhlasu (2008)

Jednalo se o portréty tvůrců, kteří působili v oblasti uměleckého slova. V letošním roce je tomu už 90 let, které nás dělí od chvíle, kdy se ozvalo první hlášení z kbelského stanu.

99 významných tvůrců rozhlasových dokumentů (2013)

Sdružení pro rozhlasovou tvorbu a Český rozhlas, věrni tradici, kterou nastolily před deseti lety, přicházejí s třetí knihou, jež soustřeďuje portréty 99 významných tvůrců rozhlasových dokumentů. Zachycuje osobnosti rozhlasové historie i současnosti – tentokrát těch, kteří se věnovali a věnují především rozhlasovému dokumentu, naučnému pásmu, tvaru s anglickým názvem „feature“, umělecké reportáži, či jak se kdy pořadům, jež zachycují realitu s použitím autentického zvuku, říkalo.

Vydavatelství: Radioservis

Křest: 19. Květen 2013 | Svět knihy 2013

